



Výroční zpráva NaZemi 2021

Rok 2021 poznamenaný pokračující světovou pandemií je za námi, a tak bychom se chtěli ohlédnout za tím, co se nám v tomto roce - v často velmi omezených podmínkách - podařilo a dále daří:

Spolupracujeme s mladými lidmi a také podporujeme ty, jež s nimi pracují

Chodili jsme do škol, když to šlo, pořádali diskuze pro studující alespoň v online prostoru, když za nimi chodit nešlo, pomáhali jsme s jejich návratem do škol v rámci programu Spolu po covidu, pořádali jsme semináře pro vzdělavatele, věnovali se intenzivněji klimatickému vzdělávání, pracovali na nových vzdělávacích programech, a také jsme zrestaurovali, doplnili a znovuotevřeli naši knihovnu.

Pořádali jsme třetí ročník Klimatického Open Space, tentokrát se zaměřením na klimatickou transformaci a roli vzdělávání v ní.

Pro studující jsme pořádali Letní školu budoucnosti, která se zaměřovala na zkoumání hlubších příčin současných krizí a snažila se vést k proměně mentálního nastavení od „řešení problémů“ ke „tvoření jiného světa“.

Vytvořili jsme a vypustili do světa metodiku pro pořádání seminářů ve formátu open space pro školy.

Pustili jsme se intenzivněji do klimatického vzdělávání, vytvořili řadu lekcí o klimatické změně a o souvisejících problémech a jevech a začali připravovat semináře pro vzdělavatele.

Nenaplnili jsme kvůli pandemii dlouhodobý kurz kritického myšlení, ale za to jsme zdárně uzavřeli projekt formativního hodnocení.

Vzdělávací semináře jsme zrealizovali pro ostravský magistrát, Junáka, Charitu či knihovníky a knihovnice.

Na FSS MU jsme vedli kurz „Globální občan a systémová změna“.

Začali jsme pracovat na celoročním vzdělávacím programu Akademie Generace Symbiocén, v rámci něhož chceme podpořit mladou generaci v hledání souladu mezi lidskou kulturou a dalším životem na Zemi a vrátit s nimi do vzdělávání smysl.

V knihovně jsme pořádali řadu diskuzí nad knihami, o které se rozrostl náš knihovní fond, stali jsme se součástí sítě Svobodných knihoven, rozšiřujeme pomalu ale jistě čtenářské řady a zahráli jsme knihovnické Riskuj!.

Chystáme se na spuštění naší Akademie, na častější návštěvy škol, prohlubování spolupráce jak se školami, tak s konkrétními studujícími, vybíráme nové knižní tituly a začínáme formulovat naši představu o transformativním vzdělávání.

Přinášíme nové příběhy o vzdělávání

Pokračujeme ve spolupráci s Institutem úzkosti na projektu Futuropolis. Vytváříme metodu, jež vychází z přístupů a myšlenek kritické pedagogiky Paula Freireho, metod modelování budoucností, systémového myšlení a emancipačních tradic Jana Amose Komenského. Společně s Institutem tvoříme inovativní nástroje pro rozvoj emancipačních a občanských kompetencí, abychom pomohli žákům a žákyním postavit se současným problémům s trpělivostí a odvahou.

Na podzim jsme oslavili, že můžeme konečně vidět spolupracující vyučující i s nohama a ne jen v malých okýnkách na obrazovkách počítačů! Za dobu, kdy byl náš kontakt jen zprostředkovaný, jsme se snažili vyučujícím poskytovat metodickou a kolegiální podporu alespoň na dálku.

V rámci živé učebnice přístupné na stránkách projektu jsme dokončili téma "Gender" a rozpracovali témata "Klima" a "Nerovnosti". Materiály, které k tématům vytváříme mají různou formu, od textů, metodických návodů až k audio a video materiálům, a pracují na nich autority v oborech, jako například Zdeňka Voštová, Petr Sucháček, Saša Uhlová či Tereza Čajková.

V rámci NaZemi se začala scházet skupina, která se věnovala prozkoumávání systémovému myšlení - výstupy jejich práce doufá promítnout do pedagogické práce i přístupu k problémům v celé organizaci.

Představili jsme ve školách metodu Spirály a k naší radosti začali probíhat první pokusy o její implementaci do výuky!

Usilujeme o smysluplnou práci

Uspořádali jsme online i offline akce pro veřejnost s hosty, kteří mají k práci, co říct, nadále bojovali v rámci nadnárodní platformy za důstojné pracovní podmínky, začali jsme spolupracovat s univerzitou na výzkumu a diskutovali jsme naši vizi budoucnosti práce.

Pořádali jsme besedu o konceptu koblihové ekonomiky Kate Raworthové s Janem Bittnerem, diskuzi o pracovních podmínkách v Amazonu s novinářkou Klárou Votavovou a sociologem Petrem Mezihorákem, kterou moderovala novinářka Gaby Khazalová, povídání o knize Vynalezání budoucnosti (Srnicek, Williams) s naší kolegyní Sabinou Vojtěchovou a publicistou a překladatelem knihy Petrem Bittnerem a diskuzi o zakázkové ekonomice s redaktorem A2larmu Pavlem Šplíchalem.

V roli nositelů témat jsme se my i naše výstava na stromech "Práce (bez) budoucnosti" zúčastnili festivalu dokumentárních filmů o lidských právech Jeden svět.

Připojili jsme se ke kampani #PayYourWorkers, která žádá okamžitou pomoc pro pracující v oděvním průmyslu, jež v pandemii "prohráli" (zatímco největší oděvní firmy generovaly rekordní zisky). Přeložili jsme online magazín o situaci v oděvním průmyslu v době pandemie z dílny Clean Clothes Campaign, již jsme stále součástí.

Společně s Masarykovou univerzitou jsme začali pracovat na výzkumném projektu Budoucnost práce v nízkouhlíkové ekonomice, který se zaměřuje na spravedlivou transformaci české energetiky.

Začali jsme pracovat na studii zeširoka mapující oblast práce v ČR a na formulaci Desatera důstojné práce, které má být ideovým základem naší činnosti v oblasti práce.

Čekají nás workshopy spravedlivé transformace v Ústeckém kraji, další akce pro veřejnost o současných trendech v oblasti práce, příprava nové výstavy na stromech a formulace Desatera důstojné práce pro veřejnost.

Facilitujeme a podporujeme fungování organizací

Pomáhali jsme se skupinovými procesy uvnitř naší organizace, ve spřátelených kolektivech a organizacích, ale také jsme spolupracovali s univerzitou, municipalitami či vládními agenturami. Posilovali jsme naši expertizu v sebeřízení, strategickém plánování a participativních procesech a začali jsme záběr naší činnosti rozšiřovat o předávání našich zkušeností.

Provázeli jsme ve spolupráci s FSS MU a Zastoupením EK v ČR aktéry v automobilovém průmyslu diskuzí o spravedlivé transformaci tohoto sektoru a sbírali s nimi podněty pro evropskou legislativu, která má transformaci automobilového průmyslu ošetřit.

Pracovali jsme s Radou města Příbor na tvorbě její "Vize pro krajinu".

Zahájili jsme spolupráci s Masarykovou univerzitou v oblasti participativního bydlení.

Vytvářeli jsme modelové workshopy pro hledání dialogu mezi aktéry hospodařícími v krajině.

Začali jsme se intenzivněji věnovat oblasti strategického plánování, utvořili jsme si portfolio přístupů k plánování a provedli jím například kolektivy proFem, Nesehnutí, Re-set, Skauti na Zemi, Sdružení nebo třeba sadaře v Borači.

Podporovali jsme ideově spřízněné kolektivy v nastavování takového fungování, které vychází z radikálně demokratických a nehierarchických principů - pracovali jsme na "sebeřízení" například s kolektivy Jako doma, Skautským Institutem, Sousedit, KPZkoALICE, Asociací místních potravinových iniciativ, s Kokozou, hnutím Limity jsme my, Lipkou nebo třeba s Cukrárnou.

Pomáhali jsme s přípravou a realizací několika seminářů ve formátu Open Space - na našem OS o klimatické krizi jsme diskutovali s lidmi pracujícími ve vzdělávání o klimatické transformaci a naší roli v ní, na OS s Agenturou pro sociální začleňování jsme hledali vizi budoucnosti komunitní práce a na našem nerůstovém OS jsme se členy českého nerůstového hnutí hledali strategie, jak dostat téma nerůstu do veřejné diskuze.

Čeká nás příprava a pilotování workshopů sebeřízení, základů facilitace či zpětné vazby, další prohlubování současné spolupráce se spřízněnými organizacemi a snad i další rozšiřování sítě kolektivů a organizací, v rámci níž se budeme snažit o hlubokou proměnu společnosti.

Podporujeme odpovědnou spotřebu...

...a výrobu!

Udržitelné ekonomické vztahy se snažíme žít a modelovat - máme vlastní obchod, a také bioklub, účastníme se diskuzí, kde kritizujeme fungování korporací

Máme vlastní obchod s certifikovanou kávou, čajem a čokoládou, který funguje jako sociální integrační podnik. Nově u nás pracuje nevidomý Vláďa, jeho pozice však vinou nevstřícné komunikace úřadů v tuto chvíli není nikým podporovaná, a tak se v obchodě vracíme ke kořenům, a bez pobídek zvenčí děláme, co považujeme za správné.

Prodáváme (a po Brně na kolech rozvážíme) vlastní férovou značku kávy a čaje - potýkáme se ovšem stále s covidovým poklesem prodejů, které se jen pomalu zvedají.

Provozujeme dalším rokem samozásobitelský klub Sypiště a v rámci systému "komunitou podporovaného zemědělství" spolupracujeme se dvěma farmami, které nás během sezony zásobují čerstvou zeleninou.

Byli jsme přizváni jako hosté na řadu diskuzí a přednášek o odpovědnosti ve spotřebě, kde jsme se snažili mluvit o nutnosti vyžadovat především odpovědnost ve výrobě.

Prosazujeme Nerůst

Posilujeme svou pozici v rámci naší organizace i hnutí, sbíráme vědomosti i kontakty, zintenzivňujeme spolupráci v rámci české nerůstové řídicí skupiny i s dalšími sympatizujícími organizacemi a chystáme se na velké akce, na kterých chceme různými formami šířit povědomí o konceptu nerůstu.

Na podzim jsme oslavili vyrašení nerůstového lístečku (týmu), který si našel tvar a místo na květině (ve struktuře) NaZemi.

Pořádali jsme nerůstový Open Space určený především pro členy české nerůstové řídicí skupiny, kterou koordinujeme. Na tomto semináři jsme diskutovali strategie na podporu šíření povědomí o konceptu nerůstu v ČR a hledali jsme cesty, jak posilovat spolupráci mezi našimi organizacemi spojenými v nerůstu.

Ve spolupráci se Slušnou firmou jsme pořádali konferenci o nerůstu jako alternativě k růstovému kapitalismu. Realizovali jsme a účastnili se desítek workshopů a přednášek pro různé cílové skupiny a na různých místech v České republice a za jejími hranicemi.

Spustili jsme úspěšnou crowdfundingovou kampaň na tvorbu nového nerůstového webu.

Začali jsme plánovat a připravovat Nerůstovou akademii a společné akce s HaDivadlem, se kterým máme v plánu téma nerůstu přinášet novými a neotřelými metodami.

Spolu fungujeme a spolu žijeme

Na výjezdni členské schůzi Pod Dubňansků horů jsme posvětili změny ve stanovách, tak aby více odpovídaly tomu, jak v NaZemi fungujeme. Zvolili jsme nové čtyřčlenné předsednictvo, přijali řadu nových členů a členek a s někým jsme se v průběhu roku také rozloučili. Nadále jsme se věnovali nastavování našeho sebeřízeného fungování (kvůli opatřením spojenými s pandemií ovšem s výrazně menší intenzitou, než s jakou bychom si přáli).

Na podzim jsme přešli Pálavu, v zimě jsme podnikli výpravu do Rozdrojovic, při různých příležitostech jsme si zpívali a hráli, i u několika ohňů poseděli....a ano, pořád máme velké plány!



V roce 2021 nás podpořili

TAČR Éta - Budoucnost práce v nízkouhlíkové ekonomice: Perspektivy spravedlivé transformace české energetiky - 345 tis. CZK

MŠMT OP VVV - Nakládání s konflikty jako příležitost k posílení demokratických hodnot - 659 tis. CZK

MŠMT OP VVV - Škola emancipace - 5.249 tis. CZK

MŽP - Je změna možná? Perspektivy klimatické transformace a odpovědné spotřeby ve vzdělávání - 178 tis. CZK

DIAKONIE - Knihovna NaZemi - křižovatka udržitelného rozvoje - 101 tis. CZK

ÖFSE - Deal with it! - 125 tis. CZK

Dům zahraniční spolupráce - 188 tis. CZK

Norské fondy (administrováno OSF) - Když práce nešlechtí - 1.088 tis. CZK

Clean Clothes Campaign - 67 tis. CZK